

KLASSA Användarforum #8

Zoom, 2025-06-12

Välkomna till det åttonde användarforumet!

Att tänka på under dagen

- Ingen sekretess
- Ljud och bild
- Frågor i chatten
- Speaker view/pin video
- Stanna kvar i mötet

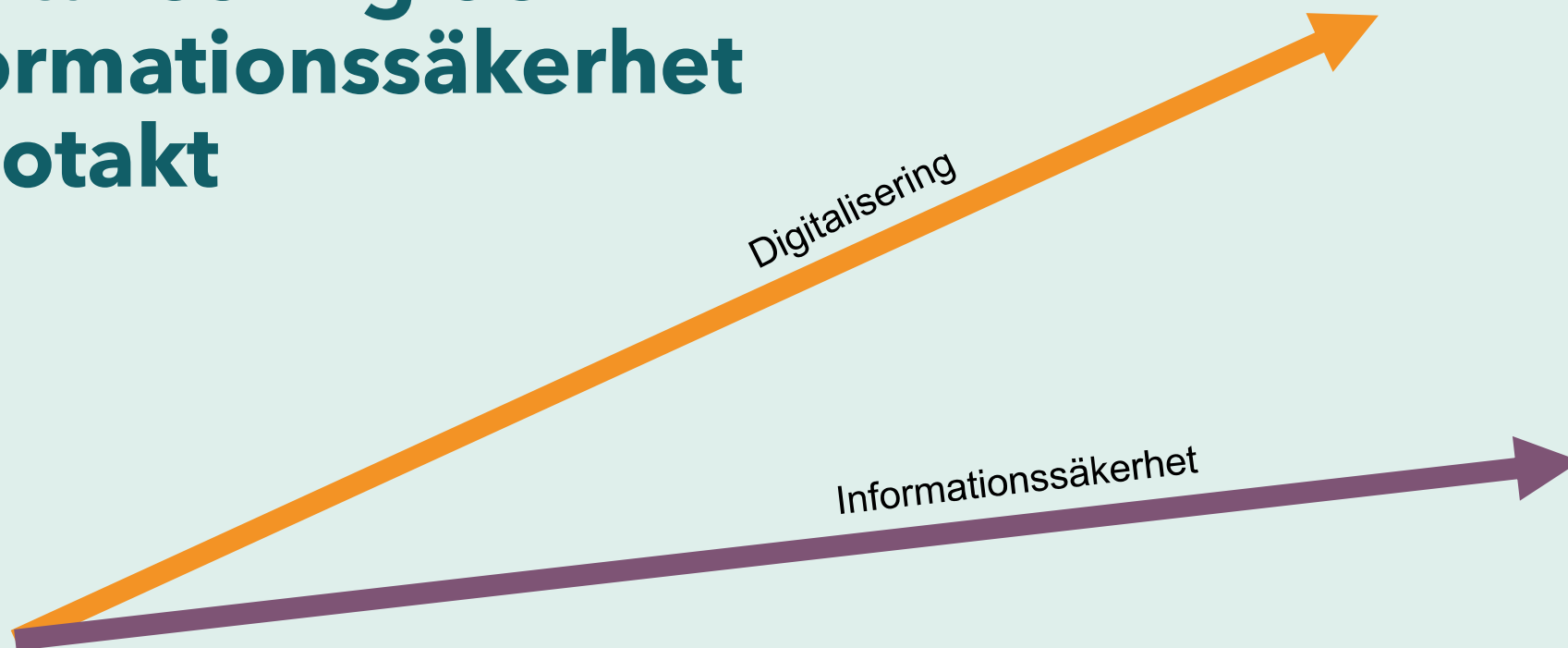
Agenda

- 13:00 Inledning – *Jonas Nilsson*
- 13:20 Finansiering för högre utvecklingstakt – *Lotta Nordström*
- 13:30 Utvecklingsplan för KLASSA 5 – *Thomas Nilsson*
- 14:20 Paus – sträck på benen
- 14:30 KLASSA 5 On-Prem – *Martin Norlin*
- 14:50 Sammanfattning och nästa steg – *Jonas Nilsson*
- ~15:00 Avslut

Inledning

Jonas Nilsson

Digitalisering och informationssäkerhet är i otakt

Systematiskt och riskbaserat informationssäkerhetsarbete

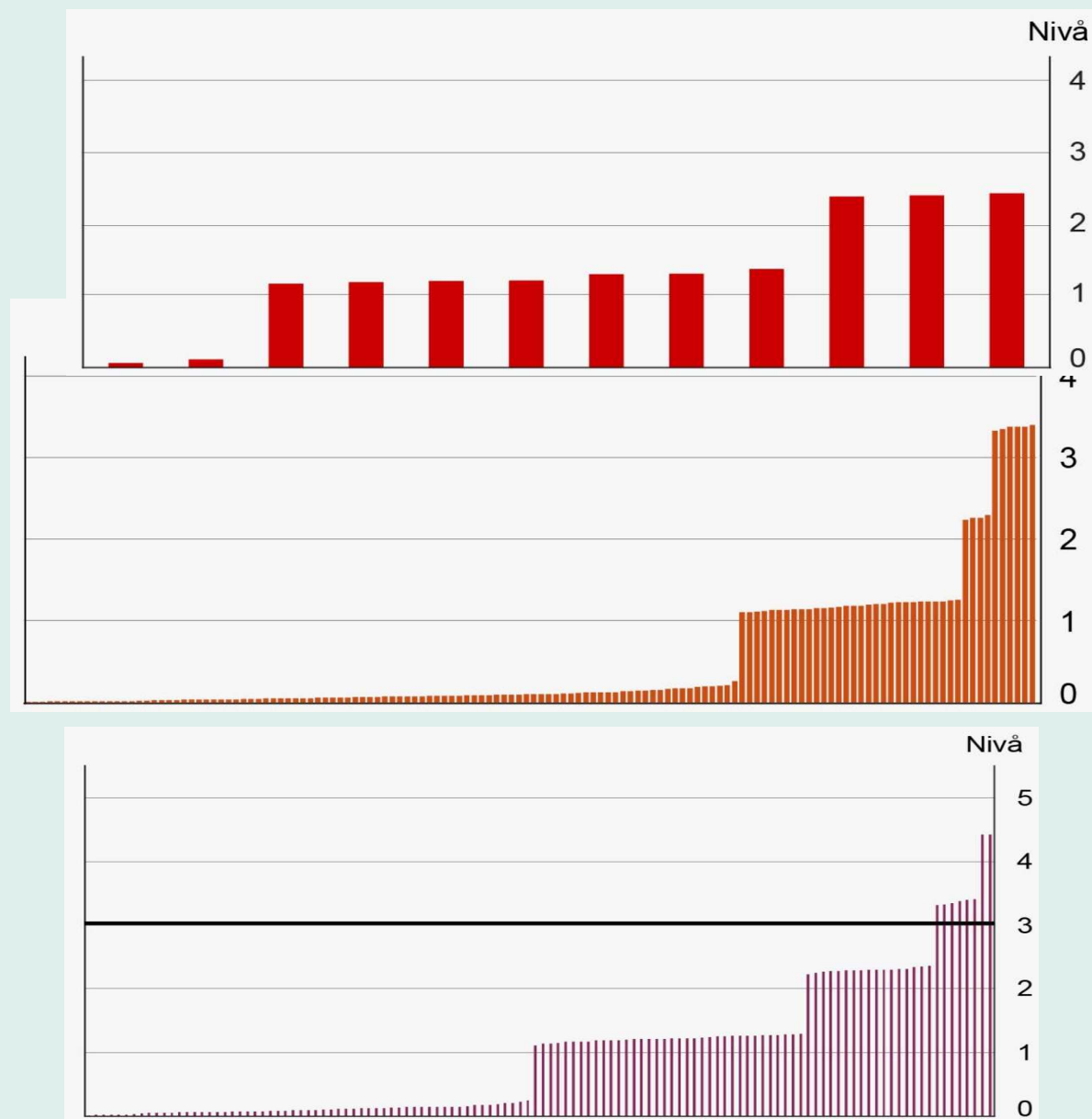
- SDK ställer krav på...
- Digital post ställer krav på...
- NIS2/Cybersäkerhetslagen ställer krav på...

DELAYED

<https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2024/03/sou-202418/>

Utgångsläget

- Regioner, 12 svar
- Kommuner, 136 svar
- Myndigheter, 120 svar

Vi måste bli bättre!

Tillsammans är vi starka!

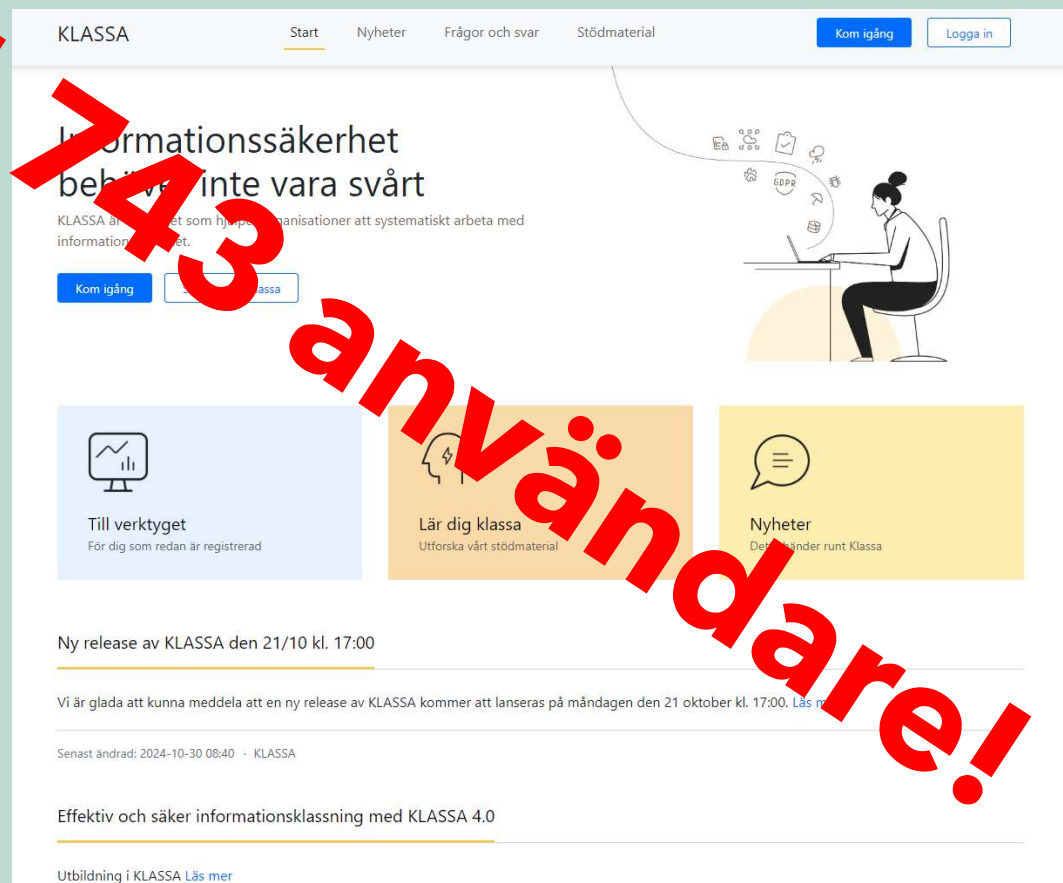

Foto: Andrey Pavlov/Shutterstock.com

Användare av KLASSA 4.0

427 organisationer:

- Kommuner
- Regioner
- Kommunala bolag
- Statliga myndigheter
 - T.ex. IVO, Skatteverket och SJ
- Övriga organisationer
 - T.ex. SKR och Adda

KLASSA

Start Nyheter Frågor och svar Stödmaterial [Kom igång](#) [Logga in](#)

Informationssäkerhet behöver inte vara svårt

KLASSA är ett verktyg som hjälper organisationer att systematiskt arbeta med informationssäkerhet.

[Kom igång](#) [KLASSA](#)

Till verktyget
För dig som redan är registrerad

Lär dig klassa
Utforska vårt stödmaterial

Nyheter
Detta händer runt Klassa

Ny release av KLASSA den 21/10 kl. 17:00

Vi är glada att kunna meddela att en ny release av KLASSA kommer att lanseras på måndagen den 21 oktober kl. 17:00. [Läs mer](#)

Senast ändrad: 2024-10-30 08:40 · KLASSA

Effektiv och säker informationsklassning med KLASSA 4.0

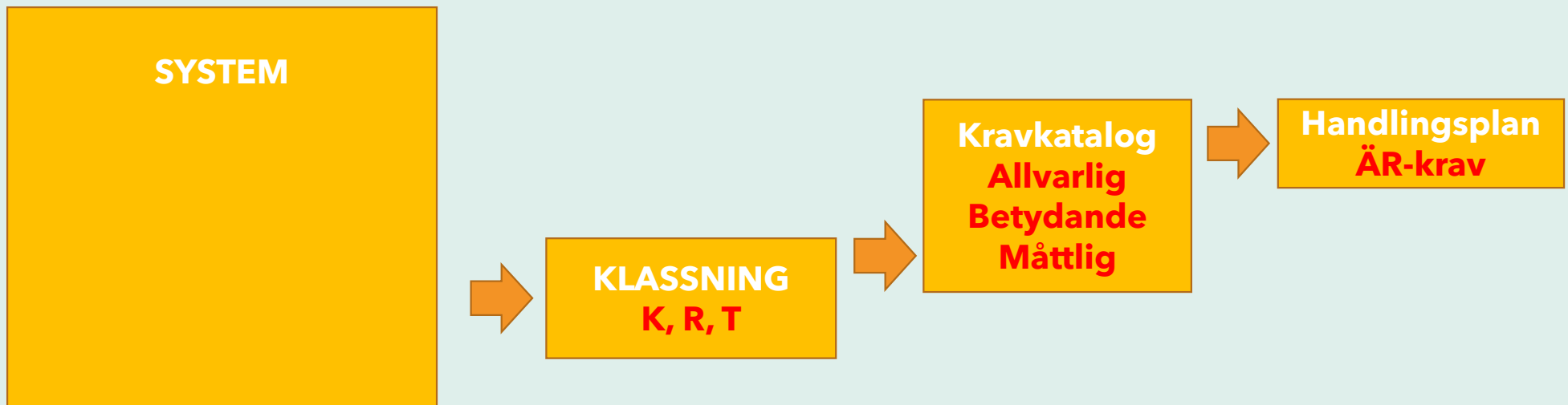
Utbildning i KLASSA [Läs mer](#)

Syftet och målet med KLASSA

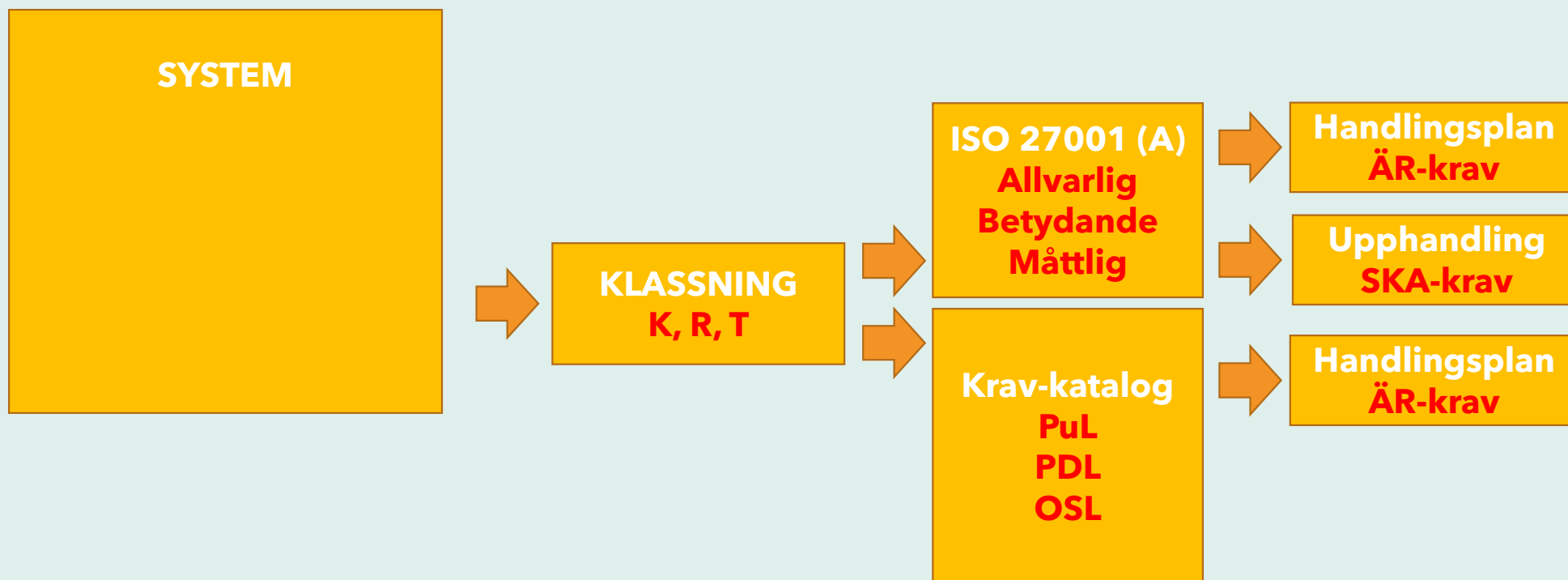
- Syftet med KLASSA är att höja mognadsgraden i det systematiska informationssäkerhetsarbetet
- KLASSA ska vara lätt att använda och vända sig till breda målgrupper för att succesivt förbättra organisationens informationssäkerhet
- KLASSA ska utvecklas kontinuerligt för att följa en föränderlig omvärld med nya lagkrav, nya risker och nya sätt att behandla information

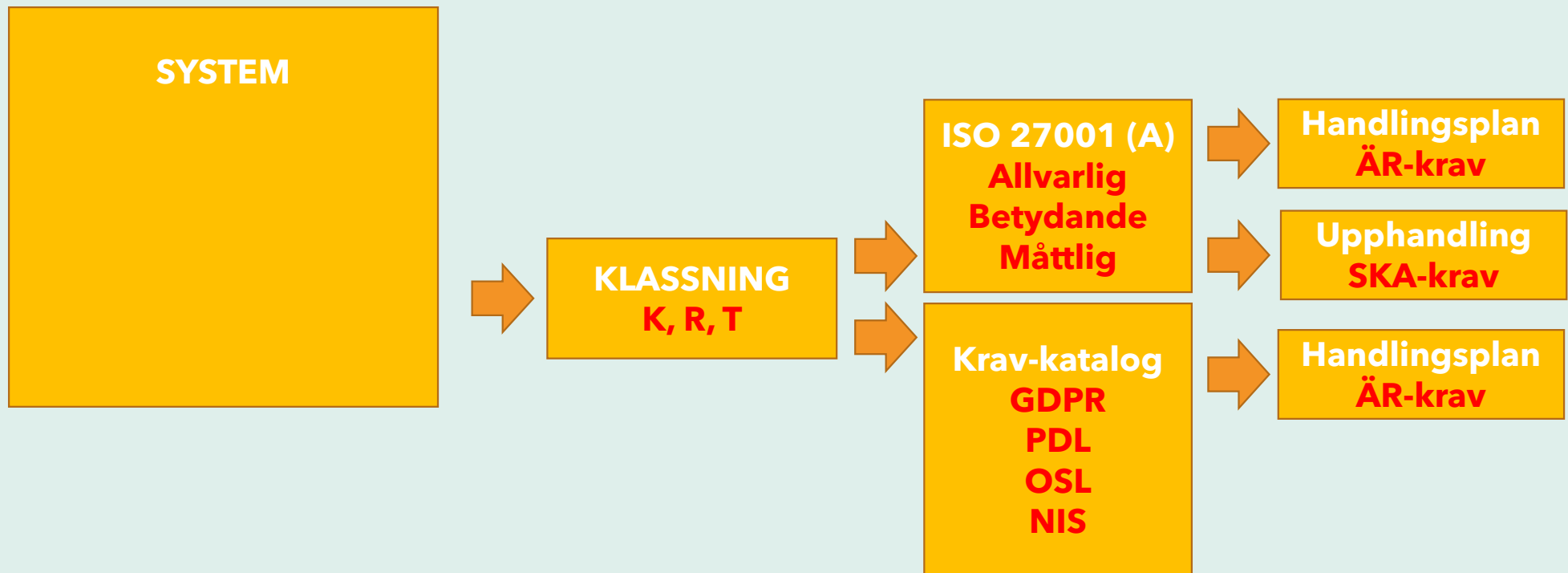
KLASSA 1.0

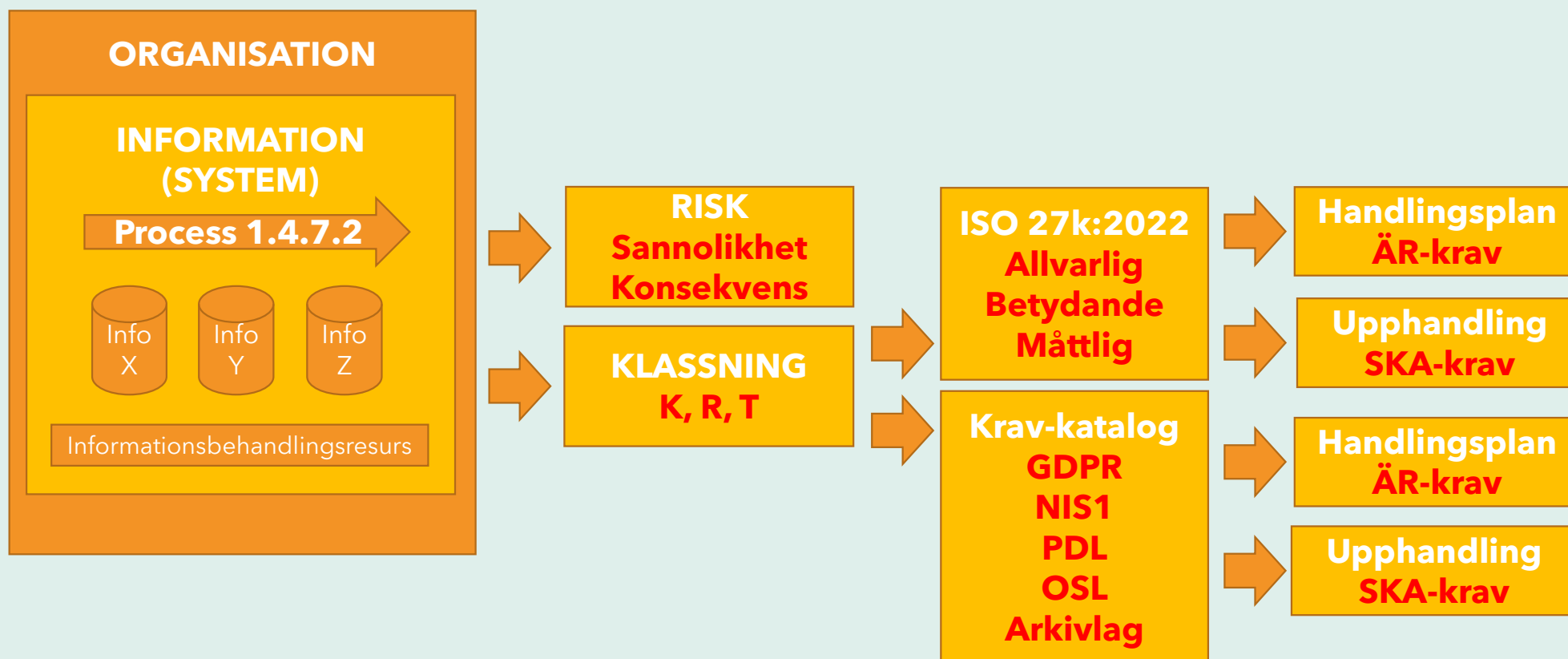
KLASSA 2.0

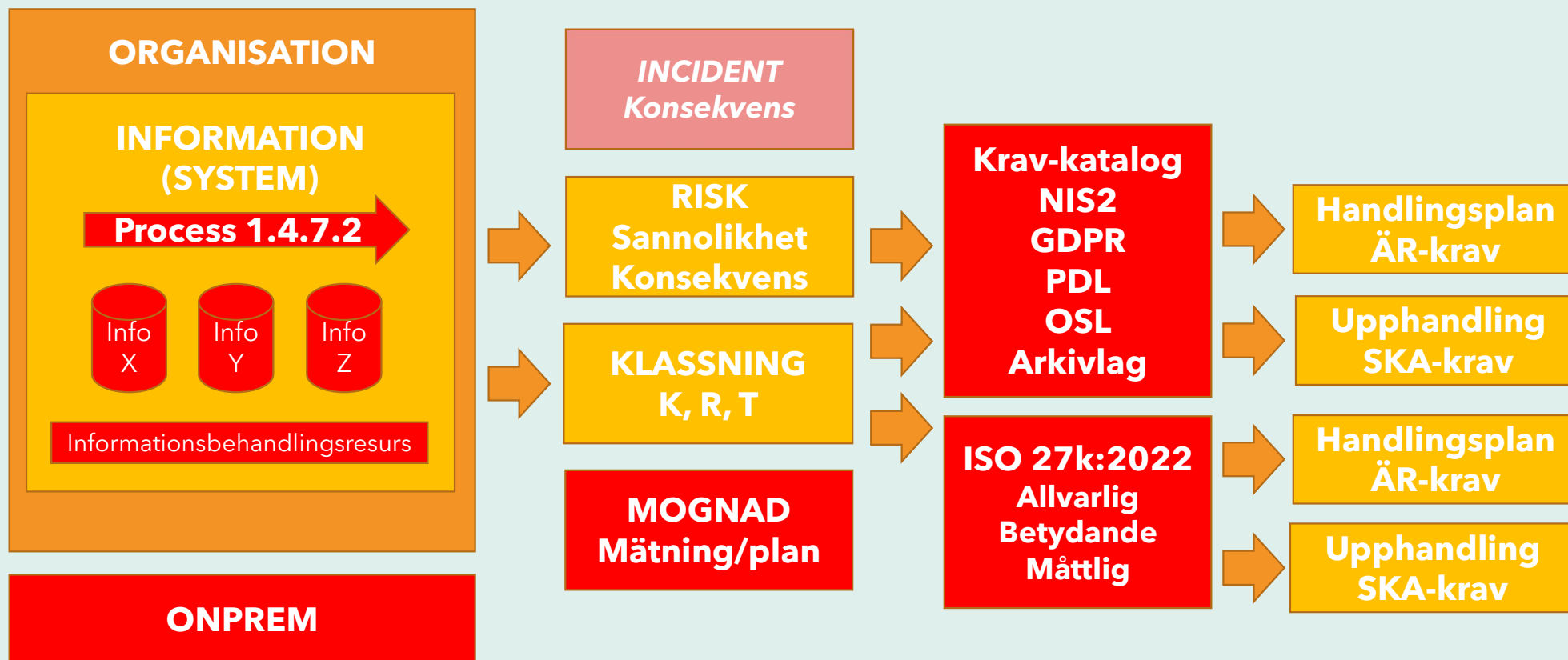
KLASSA 3.0

KLASSA 4.0

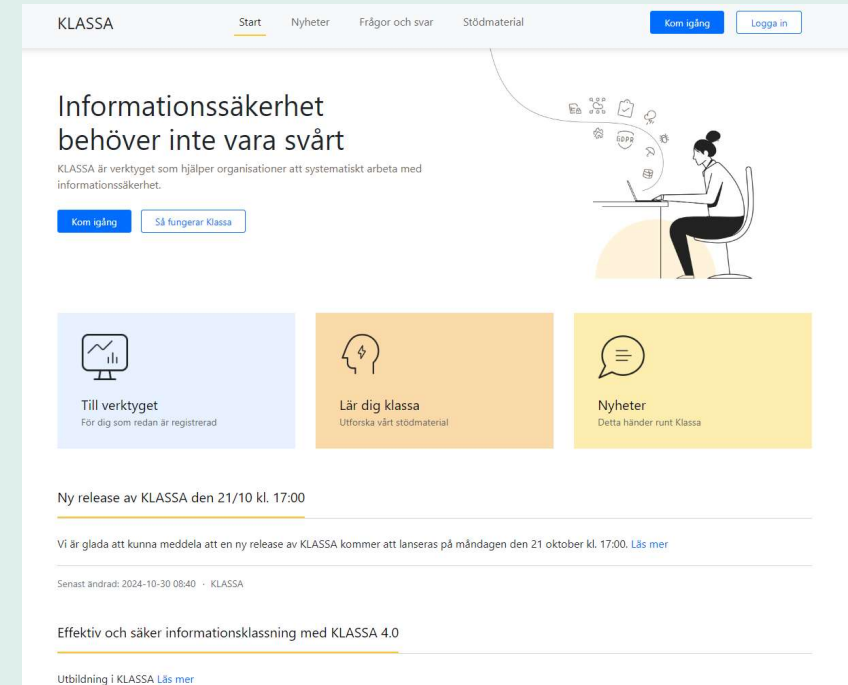

KLASSA 5.0

Vad har hänt sedan sist?

- Möjlighet att versionshantera kravkataloger
- Färdigställt modul för informationstillgångar
- Implementerat modul för riskanalyser
- Skapat en personlig "Att göra"-sida, som listar uppgifter användaren blivit tilldelad

The screenshot shows the KLASSA website interface. At the top, there is a navigation bar with links for 'Start', 'Nyheter', 'Frågor och svar', and 'Stödmaterial'. On the right side of the navigation bar are buttons for 'Kom igång' and 'Logga in'. The main heading is 'Informationssäkerhet behöver inte vara svårt'. Below this, a subtext states: 'KLASSA är verktyget som hjälper organisationer att systematiskt arbeta med informationssäkerhet.' There are two buttons: 'Kom igång' and 'Så fungerar Klassa'. To the right of the text is an illustration of a person sitting at a desk with a laptop, with various icons floating around them. Below the main content area are three colored boxes: a light blue box titled 'Till verktyget' with the subtitle 'För dig som redan är registrerad', an orange box titled 'Lär dig klassa' with the subtitle 'Utforska vårt stödmaterial', and a yellow box titled 'Nyheter' with the subtitle 'Detta händer runt Klassa'. Below these boxes is a section titled 'Ny release av KLASSA den 21/10 kl. 17:00'. The text below this title says: 'Vi är glada att kunna meddela att en ny release av KLASSA kommer att lanseras på måndagen den 21 oktober kl. 17:00. [Läs mer](#)'. Below this is a line of text: 'Senast ändrad: 2024-10-30 08:40 · KLASSA'. At the bottom, there is a section titled 'Effektiv och säker informationsklassning med KLASSA 4.0' with a subtitle 'Utbildning i KLASSA [Läs mer](#)'.

Finansiering för högre utvecklingstakt

Lotta Nordström och Olof Lönnroth

Avgiftsfinansiering av KLASSA

Vad har hänt sedan sist?

- Flera olika avgiftsmodeller har utretts för att ta fram en så rättvis och gångbar avgiftsmodell som möjligt.
- Detta har landat i ett skarpt förslag på avgiftsmodell som nu förankras och beslutas.
- En plan för genomförande finns framtagen, som innefattar ett fortsatt mycket nära samarbete mellan SKR och Adda, en högre utvecklingstakt än tidigare och en fortsatt hög ambitionsnivå för KLASSA.

Föreslagen avgiftsmodell

- Avgiften är exkl. moms och gäller för 12 månaders nyttjanderätt i taget.
- Avtalet kan sägas upp när som helst, men senast 3 månader före ny 12-månadersperiod.
- Användarkonton etc. är obegränsat.
- Avgiftsmodellen innefattar en kraftig rabatt för SKR:s medlemmar då dessa medfinansierat KLASSA fram till nu.

Kommuner & regioner	Antal medarbetare	Avgift för 12 mån
X-small	0-800	3 500 kr
Small	801-1500	8 000 kr
Medium	1501-4000	17 000 kr
Large	4001-10000	44 000 kr
X-large	>10000	90 000 kr

Myndigheter & bolag	Antal medarbetare	Avgift för 12 mån
Small	0-500	30 000 kr
Medium	501-2000	50 000 kr
Large	>2000	100 000 kr

Föreningar & förbund	Antal medarbetare	Avgift för 12 mån
Small	0-500	15 000 kr
Medium	501-2000	25 000 kr
Large	>2000	60 000 kr

Preliminär plan

Utvecklingsplan för KLASSA 5

Thomas Nilsson

Med stöd från

VINNOVA
Sveriges innovationsmyndighet

 Energimyndigheten

FORMAS

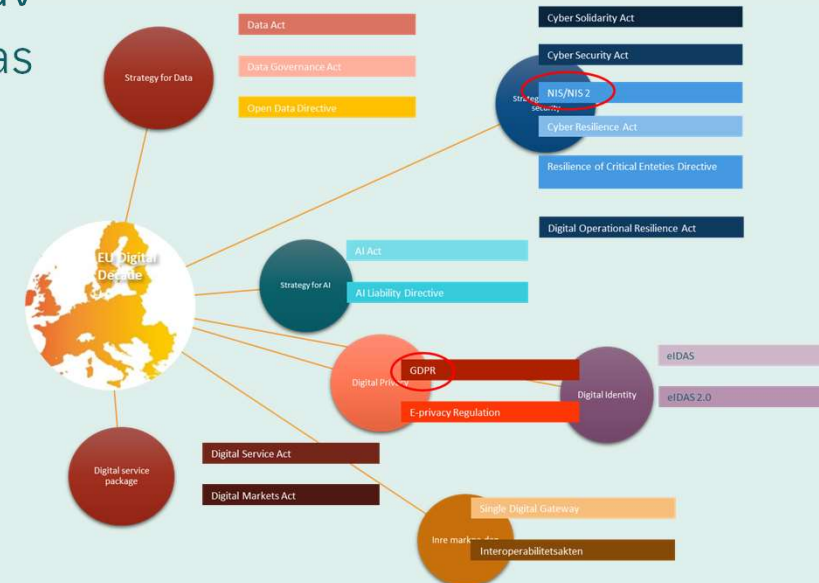
Strategiska
innovations-
program

Det är stor skillnad på nu och då

- Idén till KLASSA föddes 2010 i kölvattnet av de [16 principerna för samverkan](#)
 - En princip var att klassificera och värdera information på ett likartad sätt
 - Det var då oklart hur resultatet skulle omsättas i faktiska säkerhetskrav
- En kravmatris som tillämpades på systemnivån togs fram 2012 vilket var fröet till KLASSA som lanserades av SKR (SKL) 2014
 - Utgångspunkten var en gemensam konsekvensskala från SiS/MSB
- Målgruppen för KLASSA var ursprungligen systemförvaltaren eller motsvarande
- Ingen större reglering med avseende på informations- och cybersäkerhet

KLASSA 5.0 anpassas till ökad reglering

- En stor mängd reglering på området med olika krav
 - En mer ledstångsliknande approach eftersträvas
 - En flexibel förmåga att addera ny reglering
- Gränsöverskridande riskhantering underlättas
 - Olika fokusområden kan samordnas
- Målbilden är att tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärder påförs och att det är hållbart över tid även med ny reglering

Övergripande och en verksamhetsnära nivå

Organisationsövergripande

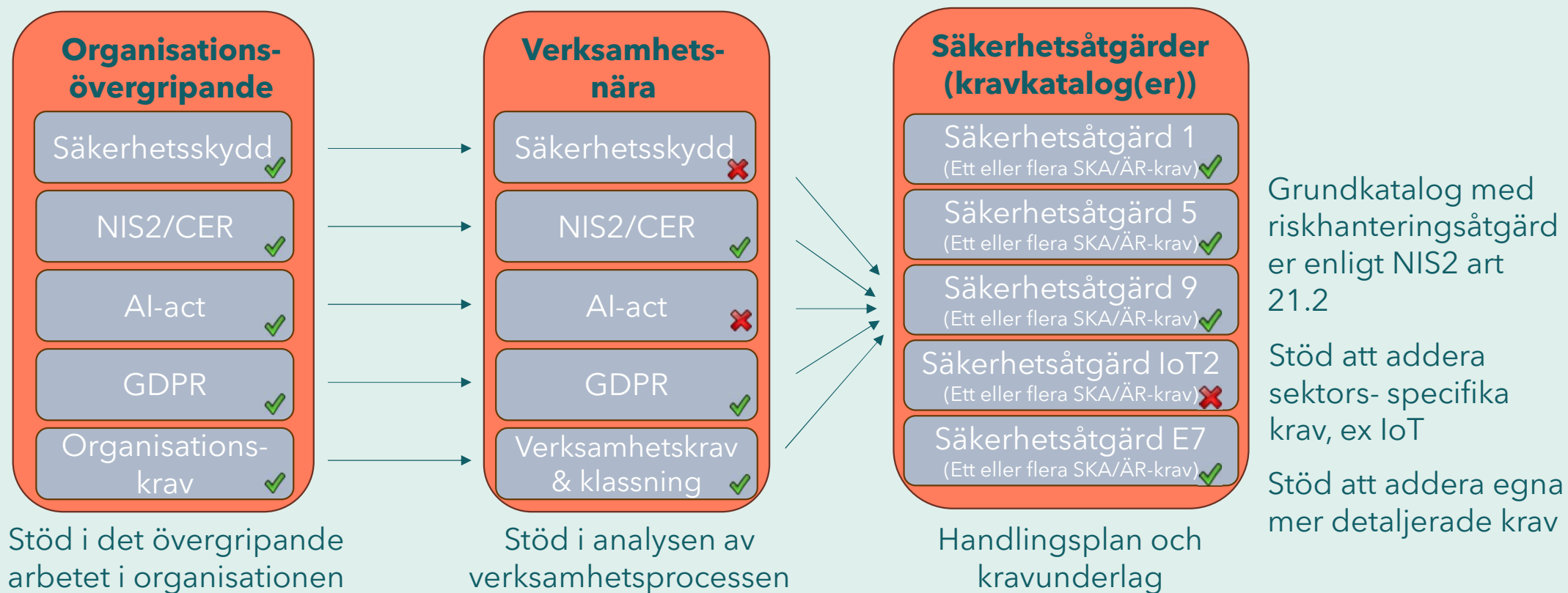
KLASSA 5.0 är ett stöd i det övergripande informations- och cybersäkerhetsarbetet som även förenklar det mer verksamhetsnära informations- och cybersäkerhetsarbetet

Verksamhetsnära

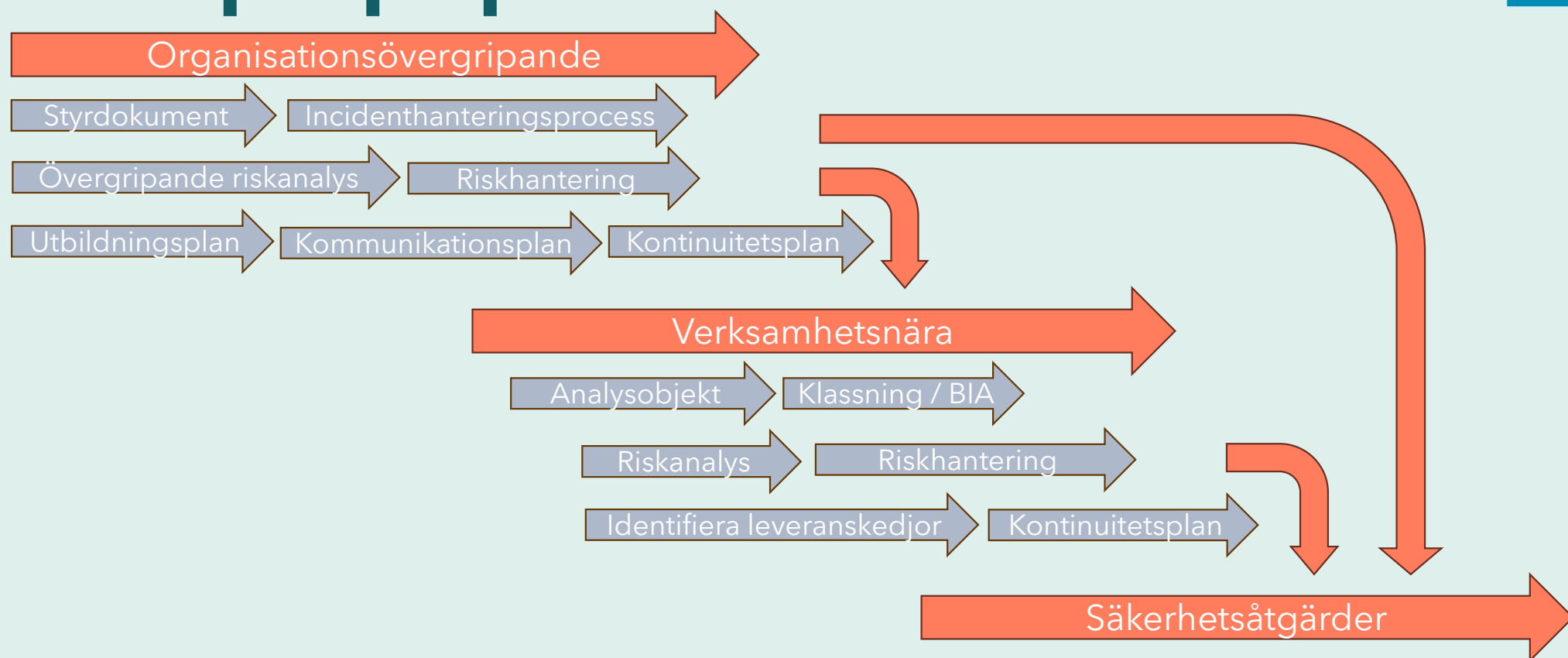
KLASSA 5.0 är ett stöd i det verksamhetsnära informations- och cybersäkerhetsarbetet som bidrar till att rätt tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärder påförs och att det är hållbart över tid även med ny reglering

Säkerhetsåtgärder

Samordnat regulatoriskt metodstöd i KLASSA 5.0

Exempel på processflöden

KLASSA 5.0 är helt kompatibel med KLASSA 4.0

- I processflödet **Verksamhetskrav** kommer frågan om informationsklassning att ställas som tidigare:
 - Konfidentialitet (K)
 - Riktighet (R)
 - Tillgänglighet (T)
- KLASSA 5.0 har ett färdigt processflöde helt likt KLASSA 4.0
 - Perspektiven, nivåerna och uttrycken är, om så önskas konfigurerbara
 - Även effekten av svaren, om så önskas

KLASSNING
K, R, T

Kravkatalog(er)
NIS2 art 21.2

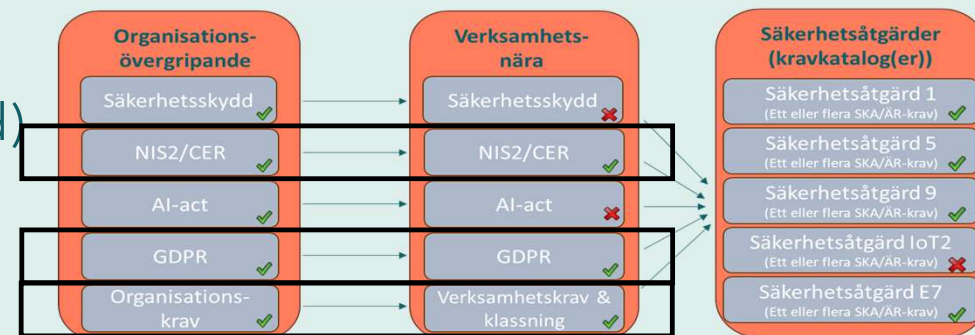
Kravmassa

Viktigt om releaser av KLASSA 5

- I KLASSA 4 med rötter från 2010-talet var det mesta hårdkodat
- Grunden i KLASSA 5 är ett process- och vägvalsstöd med stöd för kravgenerationer. Mjukvaruutveckling krävs därför **inte** för:
 - att realisera nya regulatoriska processer och hålla dem uppdaterade
 - att uppdatera och komplettera kravkataloger samt generationshantering
- Det innebär att de kommer att ske kontinuerliga releaser av KLASSA 5 men nödvändigtvis **inte** nya releaser av mjukvaran i KLASSA 5 i samma takt. Ex:
 - nya regulatoriska processer
 - nya och uppdaterade krav och kravkataloger i flera olika generationer

Utvecklingsplan för KLASSA 5

- I **oktober**-releasen av KLASSA 5.0 finns:
 - Övergripande process (ex policy)
 - Verksamhetsnära process (ex klassning)
- I **november**-uppdatering, GDPR (dataskydd)
 - Organisationsövergripande
 - Verksamhetsnära
- I **december**-uppdatering, NIS2/CER (CSL)
 - Organisationsövergripande
 - Verksamhetsnära

Fortsatt plan för KLASSA 5?

- Vilket ytterligare behov finns avseende regulatoriska processer som stöd?
- I Vinnova-projektet exemplifierades också med AI-akten och Säkerhetsskydd
 - Syftet var att visa på bredden av behovet
 - Syftet var också att visa hur olika regleringar träffar olika i organisationen
 - AI-akten är mer verksamhetsnära
 - Säkerhetsskydd är mer organisationsövergripande
- Vad ser ni störst behov av regulatoriskt stöd idag?
 - MENTI-dags strax.

Exempel på regulatoriska processer 1(2)

- Öppna datalagen - Reglerar när offentliga aktörer måste göra sina data tillgängliga för allmänheten och vidareanvändning.
- Dataförvaltningsförordningen - Anger villkor för att dela viss skyddad eller känslig data på ett säkert sätt.
- Dataakten/Dataförordningen - Handlar om att underlätta delning och åtkomst av data inom EU för att främja innovation och datadriven ekonomi.
- Interoperabilitetsförordningen - Reglerar teknisk och juridisk interoperabilitet mellan offentliga informationssystem.

Exempel på fler regulatoriska processer 2(2)

- Kommande socialtjänstdataregisterlagen - Avser att skapa lagstöd för ett nationellt register över socialtjänstdata för bättre uppföljning och analys.
- EHDS (European Health Data Space) - Krav på hur data ska skyddas, hur åtkomst regleras och hur interoperabilitet ska uppnås.
- Cyber Resilience Act (CRA) - kravställning vid upphandling av uppkopplade produkter ex IoT, medicinteknik mm
- Kanske även tillämpningen av offentlighets- och sekretesslagen samt arkivlagen är betjänta av ett bättre regulatoriska stöd ur ett informations- och cybersäkerhetsperspektiv?

MENTI-dags

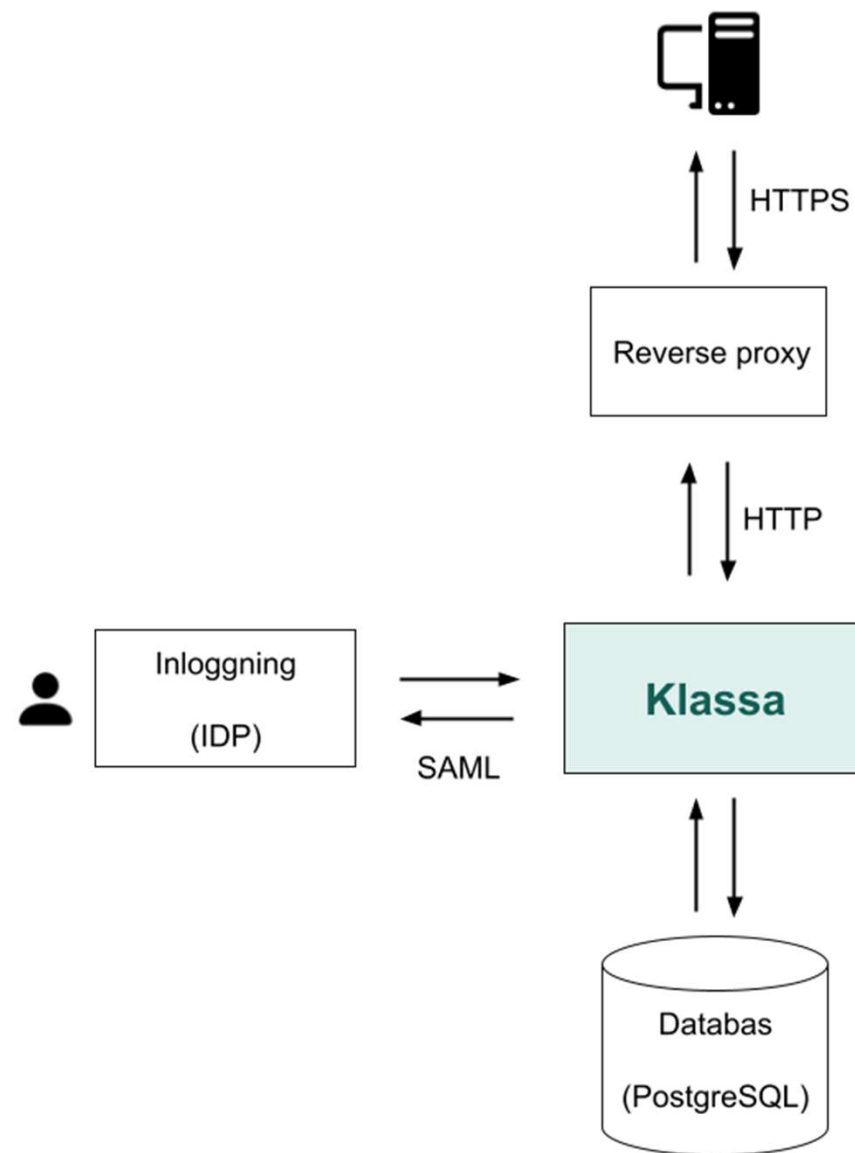
- Vilka regulatoriska krav som har bäring på informations- och cybersäkerhet, som exempelvis NIS/CER och GDPR, har ni behov av stöd för att navigera?
- Svara i ett fritextfält vilka som är de viktigaste reglerna att få stöd kring.
- MENTI-kod: 4671 5372
- Vi återsamlas för en summering och kort reflektion.

KLASSA 5 On-Prem

Martin Norlin

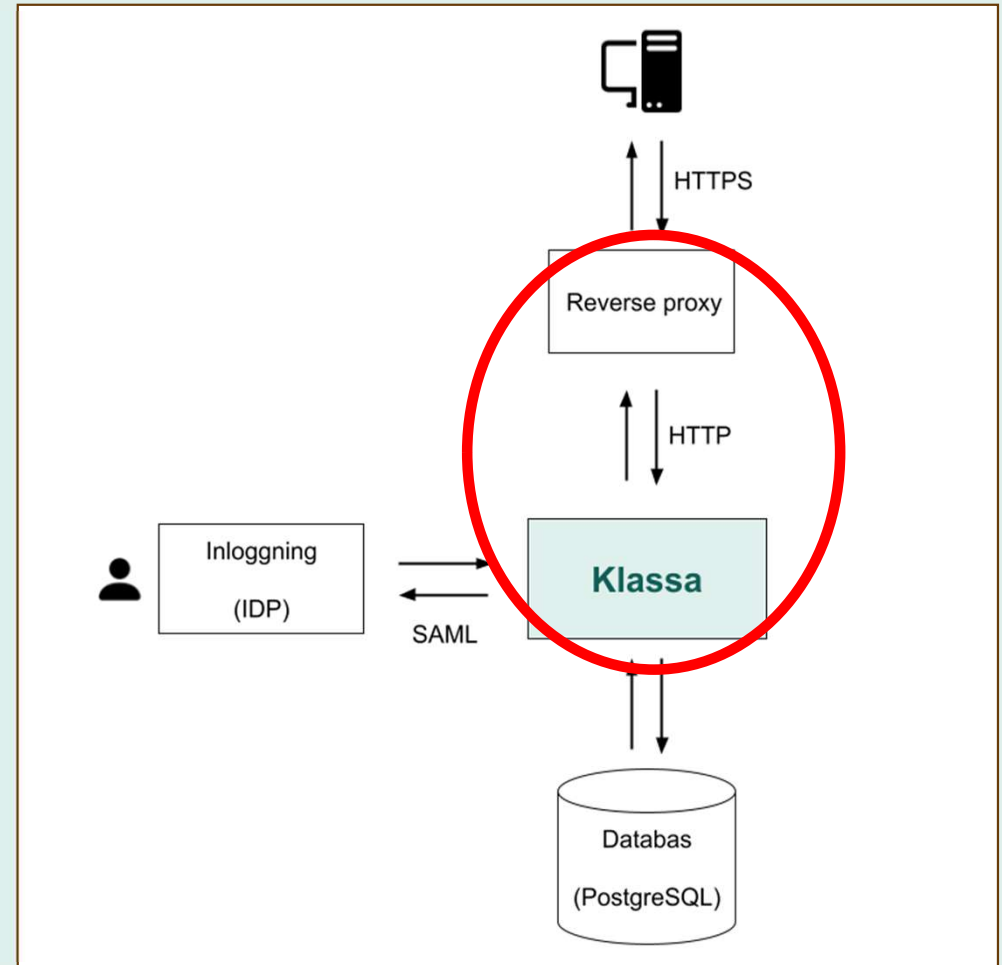
Organisationens ansvar

- Drift och uppdateringar
 - Organisationen ansvarar för drift och uppdatering av Klassa 5
- Inloggning
 - Klassa 5 ansluts till organisationens gemensamma inloggningssystem
- Databas
 - Klassa 5 behöver en databas som organisationen ansvarar för att sätta upp

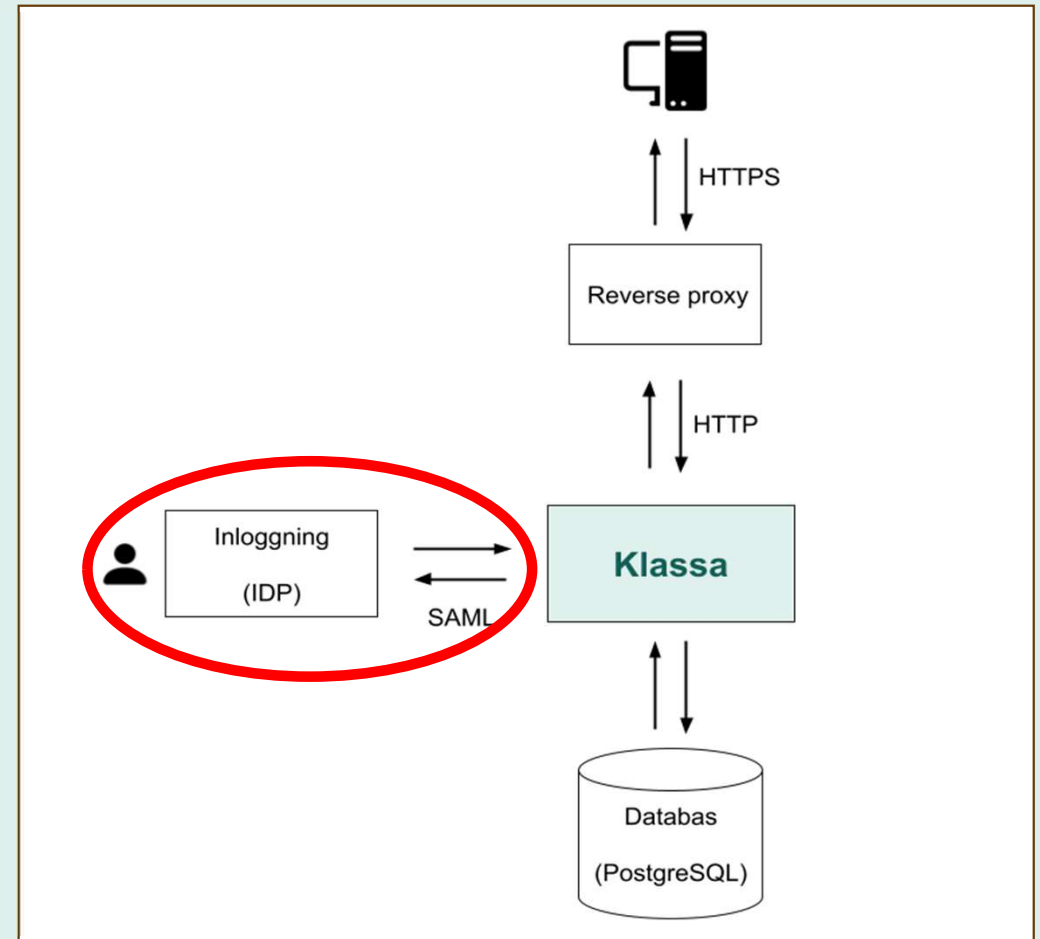
Drift och uppdateringar

- Klassa 5 består av en (1) Docker/OCI container
- Klassas container behöver ~2 GB RAM
- Klassa 5 kommer finnas tillgänglig för nedladdning/uppdatering via ett container register
- Kommunikerar över HTTP på port 8080 (organisation ansvarar för säker anslutning över HTTPS)

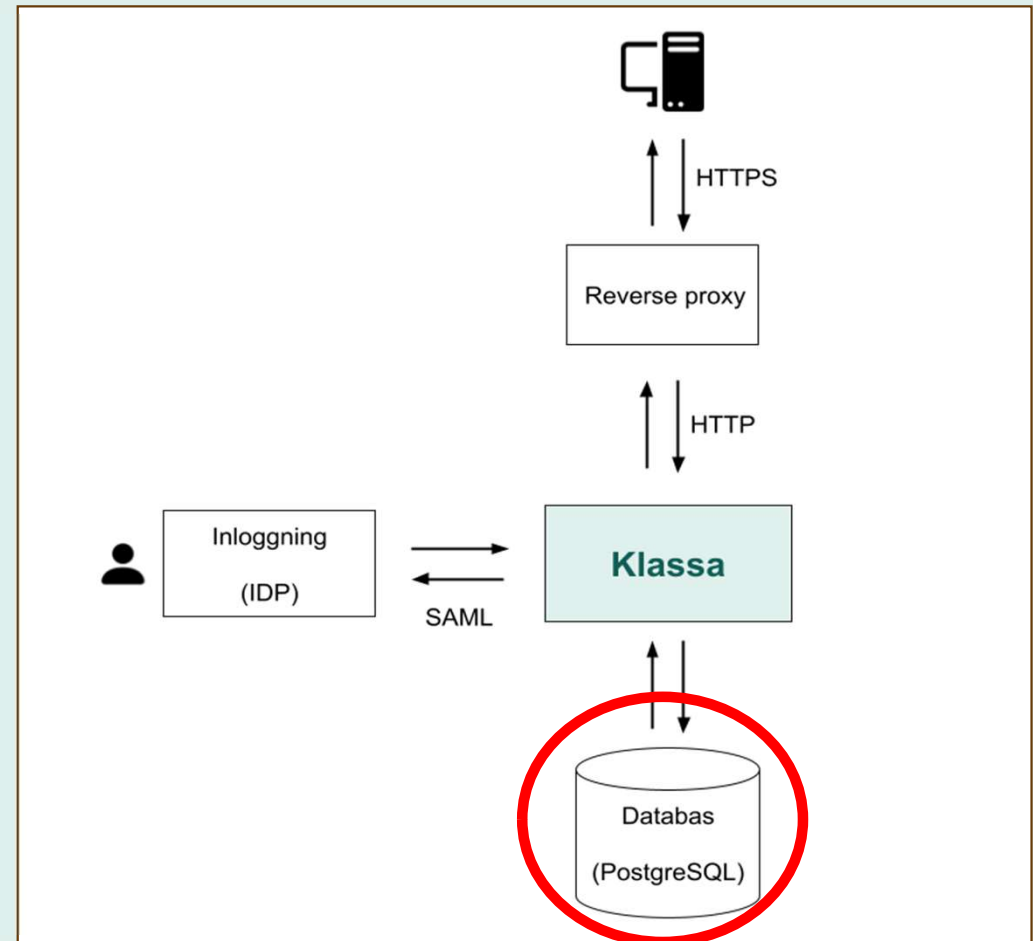
Inloggning

- Applikationen kräver en IDP som stödjer protokollet SAML
- Nödvändig information från IDP:n:
 - Förnamn
 - Efternamn
 - E-post
 - (Organisationsnummer)

Databas

- Organisationen ansvarar själv för att sätta upp en databas
- Klassa stödjer databasen PostgreSQL
- Klassa 5 hanterar migrering av innehållet mellan versioner
- Organisationen ansvarar för backuper mm.

Sammanfattning och nästa steg

Jonas Nilsson

Utbildning

- Grundläggande utbildning
 - Effektiv och säker informationsklassning med KLASSA 4.0

15 September	🕒 13:00 - 16:00	● Platser kvar	Anmäl nu
14 Oktober	🕒 09:00 - 12:00	● Platser kvar	Anmäl nu
13 November	🕒 09:00 - 12:00	● Platser kvar	Anmäl nu
01 December	🕒 13:00 - 16:00	● Platser kvar	Anmäl nu

Forum

- **Expertgruppen** är begränsad till åtta (8) namngivna experter från användande organisationer.
- KLASSA:s styrgrupp bestämmer vilka som utgör KLASSA:s expertgrupp.
- Ansvarar t.ex. för utformning av metodik och innehåll i kravkataloger.

Forum

- **Användarforum** består av samtliga medlemmar har en plats i KLASSA användarforum
 - Rådgivande för KLASSA:s utveckling
 - Prioritering och omfattning
- Källkoden utvecklas av upphandlade utvecklingsresurser

Forum

- **Referensforum** består av medlemmar som vill vara med och testa ny funktionalitet i KLASSA.
- Ny grupp!

Användarforum #9

- Den 20 november, kl. 13:00-16:00 (Zoom)

KLASSA

StartNyheterFrågor och svarStödmaterial

Kom igångLogga in

Informationssäkerhet behöver inte vara svårt

KLASSA är verktyget som hjälper organisationer att systematiskt arbeta med informationssäkerhet.

Kom igångSå fungerar Klassa

Till verktyget

För dig som redan är registrerad

Lär dig klassa

Utforska vårt stödmaterial

Nyheter

Detta händer runt Klassa

Ny release av KLASSA den 21/10 kl. 17:00

Vi är glada att kunna meddela att en ny release av KLASSA kommer att lanseras på måndagen den 21 oktober kl. 17:00. [Läs mer](#)

Senast ändrad: 2024-10-30 08:40 · KLASSA

Effektiv och säker informationsklassning med KLASSA 4.0

Utbildning i KLASSA [Läs mer](#)

Tack!

KLASSA

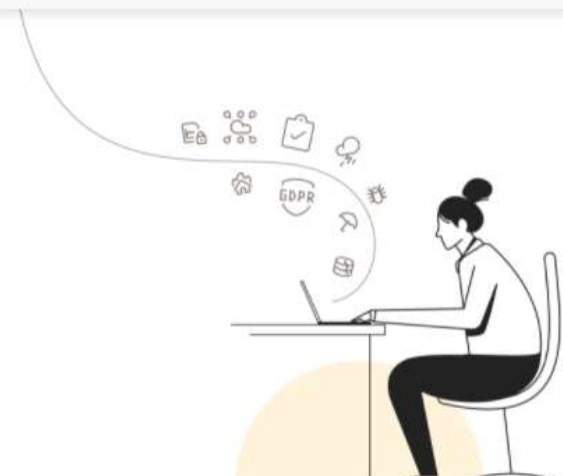
[Start](#) [Nyheter](#) [Frågor och svar](#) [Stödmaterial](#)

[Kom igång](#) [Logga in](#)

Informationssäkerhet behöver inte vara svårt

KLASSA är verktyget som hjälper organisationer att systematiskt arbeta med informationssäkerhet.

[Kom igång](#) [Så fungerar Klassa](#)

Till verktyget
För dig som redan är registrerad

Lär dig klassa
Utforska vårt stödmaterial

Nyheter
Detta händer runt Klassa

klassa@skr.se